ЗМІСТ

1. Адреса та контакти МТСБУ 5

2. Чи є можливість отримати потерпілому оперативну інформацію про хід розгляду справи? 5

3. Де можна знайти бланк повідомлення про ДТП та заяви про страхове відшкодування? 5

4. Чи підлягає обов'язковому страхуванню цивільно-правової відповідальності сільськогосподарська техніка? 6

5. Як отримати дублікат полісу? 6

6. На кого поширюється дія полісу ОСЦПВ, укладеного зі знижкою страхового платежу на 50%? 6

7. Яка категорія громадян звільнена від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності? 7

8. Чи звільнені учасники АТО від ОСЦПВ? 7

9. Чи потрібно громадянам, які звільнені від ОСЦПВ реєструватися в МТСБУ? 7

10. Що робити, якщо у винуватця ДТП відсутній поліс ОСЦПВ? 7

11. Як відшкодовується шкода у випадку якщо ДТП сталася з вини кількох учасників? 8

12. Якщо автомобіль (у тому числі, який припарковано) пошкоджено невстановленим транспортним засобом? 8

13. Як врегульовується страховий випадок коли шкода заподіяна причепом у зчепленні з тягачем та у випадку самовільного руху причепа? 8

14. Як діяти у разі виявлення скритих дефектів під час ремонту транспортного засобу? 9

15. У який спосіб подаються Повідомлення про ДТП та Заява про страхове відшкодування? 9

16. Чи має право страховик на відмову у прийнятті заяви від потерпілого та як узгодити з ним розмір збитку? 10

17. Чи передбачений обов'язок потерпілого щодо надання рішення суду Страховику чи МТСБУ? 10

18. Чи можливе авансування витрати на лікування потерпілого? 11

19. Чи потрібно юридичній особі нотаріально завіряти довіреність на уповноважену особу для отримання відшкодування? 11

20. Які документи повинна надати юридична особа, яка представляє інтереси клієнта для отримання відшкодування на свій рахунок? 11

21. На яку дату визначається розмір відшкодування шкоди, пов'язаної з пошкодженням транспортного засобу за договором ОСЦПВ? 11

22. Який порядок виплати ПДВ як частини страхового відшкодування? 12

23. Чи має право страховик на відмову у виплаті страхового відшкодування потерпілому, якщо страхувальник спричинив ДТП та був нетверезий? 12

24. У яких випадках страхове відшкодування зменшується на величину фізичного зносу? 12

25. Як врегульовується випадок коли ДТП сталося з вини обох учасників? 13

26. Як розраховується розмір шкоди у випадку фізичного знищення автомобіля? 13

27. Як отримати регламентну виплату від МТСБУ? 13

28. Який термін подання заяви про страхове відшкодування? 14

29. Хто має виконати фінансові зобов'язання за договором ОСЦПВ у разі втрати страховиком членства в МТСБУ? 14

30. Чи правомірна відмова у відшкодуванні з боку страховика відповідальності, якщо під час ДТП у водія-винуватця забезпеченого транспортного засобу не виявилося у наявності посвідчення водія? 15

31. Як реалізувати рішення суду щодо грошового стягнення зі страхової компанії за договором ОСЦПВ? 15

32. Чи можна розстрочити платіж за регресом МТСБУ? 15

33. Які документи необхідно надати МТСБУ для отримання відшкодування за страховика, що визнаний банкрутом та ліквідований? 15

34. В яких випадках МТСБУ має право подати регресний позов до винуватця ДТП? 15

35. Чи відноситься до компетенції МТСБУ інші види обов'язкового страхування на транспорті? 16

36. Чи може МТСБУ надати додаткову інформацію з ЦБД МТСБУ щодо полісу ОСЦПВ, яка не відображається при здійсненні пошуку в загальному порядку? 16

37. У чому полягає різниця між договором ОСЦПВ та договором «КАСКО»? 16

38. Хто може бути страхувальником за договором ОСЦПВ? 17

39. Які існують види договорів ОСЦПВ? 17

40. Чи допускаються виправлення при оформленні внутрішніх та міжнародних договорів ОСЦПВ? 17

41. Де містяться реєстри сертифікованих оцінювачів, судових експертів та атестованих аварійних комісарів? 17

42. Як здійснюється реєстрація страхових агентів страхових компаній в МТСБУ? 18

43. Чи можуть різні страховики внести до реєстру одного і того ж страхового агента? 18

44. У яких випадках виключення страхового агента із реєстру здійснюється виключно МТСБУ? 18

45. Чи може юридична особа – корпоративний страхувальник звернутись із запитом до МТСБУ з питанням щодо вибору надійної страхової компанії? 19

46. Що таке «Європротокол»? 19

47. Коли складається Європротокол? 20

48. Який порядок отримання Європротоколу? 20

49. Чи застосовується Європротокол при оформлені ДТП з пільговиком, звільненим від ОСЦПВ? 20

50. Як правильно оформити ДТП за участю іноземця із застосуванням Європротоколу? 21

51. Чи може страховик відмовити у страховому відшкодуванні за Європротоколом, якщо він складений з некоректним позначенням дорожньої розмітки, знаків, з описками, неточностями? 21

52. Як діяти у разі відмови у виплаті страхового відшкодування з причини невірно складеного Європротоколу? 22

53. Чи передбачене у будь-який спосіб додаткове підтвердження страховиком чинності укладеного договору міжнародного страхування «Зелена картка»? Як перевірити чинність (валідність) договору міжнародного страхування (страхового сертифікату) "Зелена картка»? 22

54. Чи потрібно всіх водіїв, які планують експлуатувати транспортний засіб закордоном, вписувати в страховий сертифікат «зелена картка»? 23

55. У яких випадках правомірною є відмова страховика в укладенні договору міжнародного страхування «Зелена картка»? 23

56. Який строк дії «Зеленої картки» і яка її вартість? 23

57. З якою періодичністю змінюються розміри єдиних тарифів за міжнародними договорами автострахування «зелена картка»? 23

58. Чи поширюються пільги, передбачені п. 13.2 ст. 13 Закону на міжнародні договори «зелена картка»? 24

59. Які дії страхувальника у разі настання ДТП на території країни відвідування? 24

60. Ким відшкодовується шкода, заподіяна потерпілому у ДТП на території іноземної держави? 25

61. Чи визнаються українські сертифікати «Зелена карта» на тимчасово окупованій території АР Крим? 25

62. Чи може бути врегульована справа за ксерокопією іноземного страхового сертифікату «Зелена картка» ? 25

63. Які дії за наслідками ДТП з вини іноземного страхувальника? 25

64. Який порядок отримання в МТСБУ копії документа, що міститься у справі потерпілої особи? 26

65. Як здійснити пошук полісу в ЦБД МТСБУ та визначити страховика, який його видав? 26

66. Що означає відповідь ЦБД МТСБУ «бланк не використаний» при зверненні до неї стосовно статусу конкретного полісу ОСЦПВ чи страхового сертифіката «Зелена картка»? 27

67. Чи має право страховик на здійснення ОСЦПВ, якщо він втратив членство в МТСБУ, але ліцензія з цього виду страхування є чинною? 27

68. Розрахунок вартості полісу ОСЦПВ. Як самостійно розрахувати страховий платіж? 27

69. Відповідно до яких нормативно-правових актів визначається розмір страхового платежу? 27

70. Як впливає місце реєстрації транспортного засобу на розмір страхового платежу? 28

71. Як застосовується «бонус-малус»? 28

72. Чи може страховик рекламувати будь-які знижки за договорами ОСЦПВ? 28

73. Чому за полісом ОСЦПВ по відношенню до однотипних транспортних засобів може бути застосований різний страховий платіж? 29

74. У який спосіб відшкодовується сума франшизи при відшкодуванні шкоди? ...29

75. У який спосіб може бути оформлена сплата франшизи? 29

76. Чи відповідає страховик за втраченим бланком полісу? 29

77. Які підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування? 30

78. Чи є страховий акт підтвердженням виплати страхового відшкодування? 31

79. Як відшкодовується моральна шкода? 31

80. Чи може водій звернутися до страховика (МТСБУ) через декілька місяців після ДТП? 31

81. Що має міститись у довіреності від іноземного громадянина на отримання страхового відшкодування? 31

82. Чи правомірні вимоги страховика щодо додаткового підтвердження повноважень за довіреністю? 32

83. Чи правомірні вимоги страховика щодо перерахування відшкодування лише на СТО, а не на банківський рахунок потерпілої особи? 32

84. Чи можу я подати скаргу на дії/бездіяльність страхової компанії? 32

85. Як діяти, якщо страховик за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності не сплачує страхове відшкодування? 33

86. Який порядок подання і розгляду скарги на дії та рішення страховика. Які відомості має містити скарга? 33

87. Де можна отримати інформацію про оцінку діяльності страховиків? 33

88. Чим може бути корисний світлофор страхувальнику? 33

89. Хто приймає рішення про введення тимчасової адміністрації у страховика і який порядок звернення стосовно фінансових зобов'язань цього страховика за договорами ОСЦПВ? 34

90. На якому етапі здійснюється гарантійна функція МТСБУ після оголошення страховика банкрутом? 34

91. Який період дії договору ОСЦПВ, якщо в розділі 3 документа вказано річний строк дії, а в розділі 8 позначкою «х» викреслені деякі місяці? 35

92. Який порядок дострокового припинення дії договору ОСЦПВ з ініціативи страхувальника та повернення коштів страхувальнику? 35

93. За яких умов після виплати страхового відшкодування припиняється дія договору ОСЦПВ? 35

94. Чи потрібно переукладати договір ОСЦПВ у разі зміни власника або реєстраційних номерних знаків ТЗ? 36

95. Як дізнатися про наявність або відсутність полісу ОСЦПВ на дату скоєння ДТП? 36

96. Які повноваження експерта, оцінювача, залученого МТСБУ? 36

97. У яких випадках потерпілий може самостійно замовити визначення розміру збитку? 36

98. Чи поширюється дія договору страхування, укладеного з наданням знижки відповідно до п.13.2 Закону, на іншого водія, який також відноситься до вказаної категорії громадян? 36

99. Чому має бути на повідомленні про ДТП та заяві про виплату страхового відшкодування власноручний підпис або ЕЦП? 37

1. Адреса та контакти МТСБУ

Офіс МТСБУ знаходиться в м. Києві за адресою – Русанівський бульвар, 8.

МТСБУ НЕ МАЄ представництв в регіонах України.

Документи, які стосуються регламентних виплат подаються до МТСБУ в електронному вигляді через Internet – сайт МТСБУ (www.mtsbu.ua). Інші документи бажано надсилати до МТСБУ електронним листом (e-mail: info@mtsbu.ua) або поштою (02653, м. Київ, Русанівський бульвар, буд. 8).

2. Чи є можливість отримати потерпілому оперативну інформацію про хід розгляду справи?

На офіційному сайті МТСБУ (www.mtsbu.ua) працює сервіс «Кабінет потерпілого».

Для отримання доступу до кабінету Потерпілому необхідно при оформленні документів зазначити адресу своєї електронної пошти та мати підключення до Internet. Після реєстрації справи в МТСБУ на вказану електронну адресу надійде повідомлення, в якому надаватиметься лінк (посилання) на безпосередній доступ до матеріалів справи, а також код доступу до Кабінету потерпілого. Зазначений код треба вказувати при вході в кабінет через Internet – сайт МТСБУ.

Якщо Вам не надано доступу до особистого Кабінету потерпілого, необхідно звернутись до МТСБУ письмово, та повідомити адресу електронної пошти, на яку буде надіслано листа з посиланням до кабінету.

3. Де можна знайти бланк повідомлення про ДТП та заяви про страхове відшкодування?

Для отримання зразка цих документів зайдіть на офіційний сайт МТСБУ (www.mtsbu.ua) у розділ «Автоцивілка», «Повідомлення про ДТП» та «Заява про страхове відшкодування». Наприкінці кожного з цих розділів є посилання «Завантажити зразок».

Крім того у разі потреби подання повідомлення про ДТП та/або заяви про виплату страхового відшкодування до МТСБУ в рамках регламентних виплат в цих же розділах можна скористатися прямим посиланням на сервіс подачі документів. Для цього необхідно натиснути на посилання «Подати повідомлення про ДТП» або «Подати заяву про страхове

відшкодування», після переходу на сторінку сервісу пройти коротку процедуру реєстрації і обрати відповідний шаблон для його заповнення, підписання та надсилання до МТСБУ.

Подання заяви та інших документів за допомогою вищезазначеного сервісу є офіційним способом подання документів до МТСБУ і не потребує дублювання в будь-який інший спосіб (e-mail, пошта)

4. Чи підлягає обов'язковому страхуванню цивільно-правової відповідальності сільськогосподарська техніка?

Внутрішні договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів укладаються по відношенню до тих наземних транспортних засобів, щодо яких встановлені коригуючі коефіцієнти залежно від їх типу.

На даний час коригуючі коефіцієнти встановлені по відношенню до наступних типів транспортних засобів:

- Легкові автомобілі;
- Причепи до легкових автомобілів;
- Автобуси;
- Вантажні автомобілі;
- Причепи до вантажних автомобілів;
- Мотоцикли та моторолери.

Якщо транспортних засіб не відноситься до вказаних типів, то по відношенню до нього не може бути укладений договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, оскільки такий пристрій відповідно Закону «Про ОСЦПВВНТЗ» не вважається транспортним засобом (абз. 2 п. 1.5 ст. 1).

Проте, по відношенню до таких транспортних засобів можуть бути укладені добровільні договори страхування цивільно-правової відповідальності.

5. Як отримати дублікат полісу?

Для отримання дублікату поліса необхідно звернутися із заявою до страховика, з яким був укладений діючий внутрішній договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, зазначивши в ній причини видачі дублікату.

Дублікат полісу оформлюється на новому бланку полісу в який переносяться усі відомості, що містилися у попередньому (діючому) полісі. Таким чином, новими є лише «серія» та «номер» полісу. У зв'язку з цим, в розділ «11. Примітки» представником страховика, який видавав дублікат обов'язково вноситься запис наступного змісту: «Видано як дублікат на заміну Поліса серії АС № 0000000.». Відомості про спеціальний знак державного зразка переносяться (без змін) з попереднього полісу.

6. На кого поширюється дія полісу ОСЦПВ, укладеного зі знижкою страхового платежу на 50%?

Відповідно до п. 13.2 ст. 13 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»

«Розмір страхового платежу за одним внутрішнім договором страхування зменшується на 50%, за умови, що страхувальником є громадянин України – учасник війни, інвалід II групи, особа, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесена до I або II категорії, пенсіонери, а забезпечений транспортний засіб має робочий об'єм двигуна до 2500 сантиметрів кубічних включно та належить цьому громадянину на праві власності.

Зазначена пільга надається за умови особистого керування таким транспортним засобом собою, яка належить до визначених у цьому пункті категорій громадян України, без мети надання платних послуг з перевезення пасажирів або вантажу.

7. Яка категорія громадян звільнена від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності?

Згідно п. 13.1. ст. 13 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», Учасники бойових дій, постраждалі учасники Революції Гідності та особи з інвалідністю внаслідок війни, що визначені законом, особи з інвалідністю I групи, які особисто керують належними їм транспортними засобами, а також особи, що керують транспортним засобом, належним особі з інвалідністю I групи, у її присутності, звільняються від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності на території України. Відшкодування збитків від дорожньо-транспортної пригоди, винуватцями якої є зазначені особи, проводить МТСБУ у порядку, визначеному цим Законом.

Відповідно до рішення Конституційного суду України від 23.12.2014р. у справі №1-6/2014: «Конституційний Суд України вважає, що згідно з пунктом 13.1 статті 13 Закону N 1961 транспортними засобами, які належать учасникам бойових дій та інвалідам війни, що визначені законом, інвалідам I групи, є такі наземні транспортні засоби, якими вони володіють не тільки на праві власності, а й на будь-якій іншій правовій підставі (договір підряду, оренди тощо)»

8. Чи звільнені учасники АТО від ОСЦПВ?

Виключний перелік пільгових категорій громадян України та умови застосування таких пільг наведені у ст. 13 Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів".

Якщо ж учасник АТО має статус учасника бойових дій, інваліда війни або інваліда I групи, то він має право на пільгу згідно з п.13.1 ст. 13 згаданого Закону.

У випадку скоєння ДТП працівником юридичної особи під час виконання ним своїх трудових (службових) обов'язків цивільно-правова відповідальність за шкоду, заподіяну третій особі внаслідок такої ДТП, настає у володільця транспортного засобу (юридичної особи), а не у його працівника.

9. Чи потрібно громадянам, які звільнені від ОСЦПВ реєструватися в МТСБУ?

Ні, не потрібно. Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» не передбачена реєстрація пільгової категорії громадян.

10. Що робити, якщо у винуватця ДТП відсутній поліс ОСЦПВ?

Якщо Ви потрапили у ДТП винуватець якого не мав чинного договору ОСЦПВ, за умови якщо у Вас є чинний договір ОСЦПВ, Вам необхідно звернутися до МТСБУ письмово з повідомленням про ДТП будь-яким зручним способом.

Зразок повідомлення про ДТП можна знайти на офіційному сайті МТСБУ (www.mtsbu.ua) у розділі «Автоцивілка», «Повідомлення про ДТП» та «Заява про страхове відшкодування». Наприкінці кожного з цих розділів є посилання «Завантажити зразок».

Крім того, в цих же розділах можна скористатися прямим посиланням на сервіс подачі документів. Для цього необхідно натиснути на посилання «Подати повідомлення про ДТП» або «Подати заяву про страхове відшкодування», після переходу на сторінку сервісу пройти коротку процедуру реєстрації і обрати відповідний шаблон для його заповнення, підписання та надсилання до МТСБУ.

Подання заяви та інших документів за допомогою вищезазначеного сервісу є офіційним способом подання документів до МТСБУ і не потребує дублювання в будь-який інший спосіб (e-mail, пошта).

Також документи можна надсилати до МТСБУ електронним листом (e-mail: info@mtsbu.ua) *Звертаємо Вашу увагу, що в цьому випадку надані документи мають бути **обов'язково** підписані електронним цифровим підписом (КЕП).*

або поштою (02653, м. Київ, Русанівський бульвар, буд. 8).

ВАЖЛИВО! Після направлення повідомлення про ДТП слід зберігати пошкоджене майно (транспортні засоби) у такому стані, в якому воно знаходилося після дорожньо-транспортної пригоди, до тих пір, поки його не огляне призначений МТСБУ представник (працівник, аварійний комісар або експерт), а також забезпечити йому можливість провести огляд пошкодженого майна (транспортних засобів).

11. Як відшкодовується шкода у випадку якщо ДТП сталася з вини кількох учасників?

Згідно п. 36.3. ст. 36 Закону про ОСЦПВ, у разі якщо відповідальними за заподіяння неподільної шкоди взаємопов'язаними, сукупними діями є декілька осіб, розмір страхового відшкодування (регламентної виплати) за кожну з таких осіб визначається шляхом поділу розміру заподіяної шкоди на кількість таких осіб.

12. Якщо автомобіль (у тому числі, який припарковано) пошкоджено невстановленим транспортним засобом?

У випадку заподіяння шкоди в результаті дорожньо-транспортної пригоди, що відбулася з вини невстановленого транспортного засобу, МТСБУ відшкодовує виключно шкоду, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих, та не відшкодовує шкоду, заподіяної майну (підпункт б) п.41.1. ст. 41 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»).

13. Як врегульовується страховий випадок коли шкода заподіяна причепом у зчепленні з тягачем та у випадку самовільного руху причепа?

Відповідно до абз.2 п.36.3 ст.36 Закону якщо ДТП сталася за участю декількох транспортних засобів, що перебували у з'єднанні між собою (у складі одного транспортного засобу або під час буксирування із застосуванням жорсткого зчеплення чи з частковим навантаженням буксирного транспортного засобу на платформу або на спеціальний опорний пристрій), виплата страхового відшкодування здійснюється страховиком, який уклав договір ОСЦПВ щодо тягача, а в разі якщо цей тягач незабезпечений, регламентна виплата здійснюється МТСБУ.

В разі самовільного руху причепу необхідно виходити з того, що ДТП сталося внаслідок дій або бездіяльності власника причепа, що призвело до самовільного руху, а відповідно внаслідок чого у власника виникає цивільно-правова відповідальність за заподіяну шкоду. Отже заподіяна шкода повинна бути відшкодована страховиком, який уклав договір ОСЦПВ по відношенню до причепу. А у разі відсутності договору нанесений збиток відшкодовується МТСБУ.

14. Як діяти у разі виявлення скритих дефектів під час ремонту транспортного засобу?

Під час огляду пошкодженого транспортного засобу фахівці з оцінки майна робиться припущення щодо прихованих пошкоджень, що відображається у протоколі огляду. Якщо під час проведення відновлювального ремонту транспортного засобу були виявлені приховані дефекти, необхідно призупинити відновлювальні роботи та письмово повідомити страховика (або МТСБУ) про необхідність проведення додаткового огляду транспортного засобу та фіксації виявлених дефектів. У випадку визначення розміру шкоди без залучення страховика (МТСБУ), необхідно повідомити про виявлення дефектів фахівця, який проводив первинний огляд.

15. У який спосіб подаються Повідомлення про ДТП та Заява про страхове відшкодування?

Відповідно до п.33.1.4 ст.33 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» водій транспортного засобу, причетний до ДТП, зобов'язаний невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня настання ДТП, письмово надати страховику, з яким укладено договір страхування, повідомлення про ДТП встановленого МТСБУ зразка, а також відомості про місцезнаходження свого транспортного засобу та пошкодженого майна, контактний телефон та свою адресу.

Відповідно до п. 35.1 ст. 35 Закону: Для отримання страхового відшкодування потерпілий чи інша особа, яка має право на отримання відшкодування, протягом 30 днів з дня подання повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду подає страховику (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону, - МТСБУ) заяву про страхове відшкодування. У цій заяві має міститися:

а) найменування страховика, якому подається заява, або МТСБУ;

б) прізвище, ім'я, по батькові (найменування) заявника, його місце проживання (фактичне та місце реєстрації) або місце знаходження;

в) зміст майнової вимоги заявника щодо відшкодування заподіяної шкоди та відомості (за наявності), що її підтверджують;

г) інформація про вже здійснені взаєморозрахунки осіб, відповідальність яких застрахована, або інших осіб, відповідальних за заподіяну шкоду, та потерпілих;

ґ) підпис заявника та дата подання заяви.

Нормами п. 35.2 ст. 35 Закону встановлений перелік додатків, що додаються до заяви про страхове відшкодування:

а) паспорт громадянина, а в разі його відсутності інший документ, яким відповідно до законодавства України може посвідчуватися особа заявника, якщо заявником є фізична особа;

б) документ, що посвідчує право заявника на отримання страхового відшкодування (довіреність, договір оренди, свідоцтво про право на спадщину), у разі якщо заявник не є потерпілим або його законним представником;

в) довідка про присвоєння одержувачу коштів ідентифікаційного номера платника податку (за умови його присвоєння), якщо заявником є фізична особа;

г) документ, що підтверджує право власності на пошкоджене майно на день скоєння дорожньо-транспортної пригоди, - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди, заподіяної майну;

ґ) свідоцтво про смерть потерпілого - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди, пов'язаної із смертю потерпілого;

д) документи, що підтверджують витрати на поховання потерпілого, - у разі вимоги заявника про відшкодування витрат на поховання потерпілого;

є) документи, що підтверджують перебування на утриманні потерпілого, його доходи за попередній (до настання дорожньо-транспортної пригоди) календарний рік, розміри пенсій, надані утриманцям внаслідок втрати годувальника, - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди у зв'язку із смертю годувальника;

є) відомості про банківські реквізити заявника (за наявності).

Документи, зазначені у підпунктах "а" - "ґ" цього пункту, надаються для огляду та зняття копії або в копіях, засвідчених заявником. Страховик та МТСБУ мають право вимагати для огляду оригінали зазначених документів. Решта документів надаються в оригіналі або належним чином оформленій копії. Належно оформленою копією документа є копія, посвідчена органом, установою чи організацією, що його видала, або нотаріально посвідчена або посвідчена особою, якій подається заява про страхове відшкодування.

Особа, якій подається заява про страхове відшкодування, зобов'язана надавати консультаційну допомогу заявнику під час складення заяви і на вимогу заявника зобов'язана ознайомити його з відповідними нормативно-правовими актами, порядком обчислення страхового відшкодування (регламентної виплати) та документами, на підставі яких оцінено розмір заподіяної шкоди.

Найзручнішим способом подання документів про ДТП до МТСБУ є сервіс подачі документів на сайті МТСБУ. Для цього необхідно на сайті МТСБУ натиснути на посилання «Подати повідомлення про ДТП» або «Подати заяву про страхове відшкодування», після переходу на сторінку сервісу пройти коротку процедуру реєстрації і обрати відповідний шаблон для його заповнення, підписання та надсилання до МТСБУ.

Подання заяви та інших документів за допомогою вищезазначеного сервісу є офіційним способом подання документів до МТСБУ і не потребує дублювання в будь-який інший спосіб (e-mail, пошта).

16. Чи має право страховик на відмову у прийнятті заяви від потерпілого та як узгодити з ним розмір збитку?

Страховик не має права на відмову у прийнятті заяви від потерпілої особи за наслідками ДТП, що сталася з вини його страхувальника.

Особа, якій подається заява про страхове відшкодування, зобов'язана надавати консультаційну допомогу заявнику під час складення заяви і на вимогу заявника зобов'язана ознайомити його з відповідними нормативно-правовими актами, порядком обчислення страхового відшкодування (регламентної виплати) та документами, на підставі яких оцінено розмір заподіяної шкоди.

З метою отримання інформації щодо розміру страхового відшкодування та порядку обчислення СВ. Ви можете звернутися письмово або особисто в офіс СК з відповідною заявою. Крім того, в офісі компанії Ви маєте право ознайомитись з документами, на підставі яких оцінено розмір заподіяної шкоди.

17. Чи передбачений обов’язок потерпілого щодо надання рішення суду Страховику чи МТСБУ?

Чинним законодавством не передбачений обов'язок потерпілого чи іншої особи, яка має право на отримання страхового відшкодування надавати рішення суду про притягнення іншого учасника ДТП до адміністративної відповідальності за скоєння ДТП.

Проте, згідно п. 33.1.1. Страхувальник, інша особа, відповідальність якої застрахована, водій транспортного засобу, причетного до дорожньо-транспортної пригоди, особа, яка має

право на отримання відшкодування (потерпілий), зобов'язані сприяти страховику та МТСБУ в розслідуванні причин та обставин дорожньо-транспортної пригоди, а саме: надати для огляду належний їй транспортний засіб або інше пошкоджене майно, повідомити страховика (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону, - МТСБУ) про всі відомі їй обставини та надати для огляду та копіювання наявні у неї документи щодо цієї дорожньо-транспортної пригоди протягом семи робочих днів з дня отримання нею відповідної інформації або документа. Якщо зазначені особи з поважних причин не мали змоги виконати ці дії, вони мають підтвердити це документально.

Слід зазначити, що настання адміністративної відповідальності за скоєння ДТП є складовою настання цивільно-правової відповідальності.

Крім того, надання постанови суду значно прискорює процес розгляду справи щодо здійснення страхового відшкодування.

18. Чи можливе авансування витрати на лікування потерпілого?

На сьогодні, відповідно до ст.24 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» у зв'язку з лікуванням потерпілого відшкодовуються обґрунтовані фактично понесені витрати, пов'язані з доставкою, розміщенням, утриманням, діагностикою, лікуванням, протезуванням та реабілітацією потерпілого у відповідному закладі охорони здоров'я, медичним піклуванням, лікуванням у домашніх умовах та придбанням лікарських засобів.

Зазначені вище витрати та необхідність їх здійснення мають бути підтверджені документально відповідним закладом охорони здоров'я.

У той же час, згідно з п. 36.4 ст. 36 зазначеного Закону за погодженням із потерпілим страховик може здійснити виплату особам, які надають послуги з лікування потерпілого.

19. Чи потрібно юридичній особі нотаріально завіряти довіреність на уповноважену особу для отримання відшкодування?

Юридичній особі не потрібно нотаріально завіряти довіреність на уповноважену особу для отримання страхового відшкодування. Така довіреність видається юридичною особою на своєму бланку, посвідчується підписом уповноваженої особи та скріплюється печаткою.

20. Які документи повинна надати юридична особа, яка представляє інтереси клієнта для отримання відшкодування на свій рахунок?

Вичерпний перелік документів, необхідних для отримання страхового відшкодування, визначений ст. 35 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

Так, згідно з пп. «б» п. 35.2 ст. 35 цього Закону до заяви про страхове відшкодування, зокрема, додається документ, що посвідчує право заявника на отримання страхового відшкодування (довіреність, договір оренди, свідоцтво про право на спадщину), у разі якщо заявник не є потерпілим або його законним представником.

21. На яку дату визначається розмір відшкодування шкоди, пов’язаної з пошкодженням транспортного засобу за договором ОСЦПВ?

Розмір страхового відшкодування за договором ОСЦПВ визначається здійснюється згідно чинного законодавства України, виходячи:

- з вартості пошкодженого майна на дату заподіяння збитків;
- з вартості відновлювального ремонту на дату оцінки пошкодженого майна.

22. Який порядок виплати ПДВ як частини страхового відшкодування?

Відповідно до п.36.1 ст. 36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»: «Якщо відшкодування витрат на проведення відновлювального ремонту пошкодженого майна (транспортного засобу) з урахуванням зносу здійснюється безпосередньо на рахунок потерпілої особи (її представника), сума, що відповідає розміру оціненої шкоди, зменшується на суму визначеного відповідно до законодавства податку на додану вартість. При цьому доплата в розмірі, що не перевищує суми податку, здійснюється за умови отримання страховиком (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону) документального підтвердження факту оплати проведеного ремонту».

Для отримання суми податку на додану необхідно надати відповідну заяву у довільній формі, додавши до неї оригінали документів що підтверджують факт оплати проведеного ремонту (квитанція, акт виконаних робіт)

23. Чи має право страховик на відмову у виплаті страхового відшкодування потерпілому, якщо страхувальник спричинив ДТП та був нетверезий?

У разі настання страхового випадку страховик відповідальності у межах страхових сум, зазначених у страховому полісі, має відшкодувати у встановленому законодавством порядку оцінену шкоду, заподіяну життю, здоров'ю, майну третьої особи внаслідок ДТП.

Проте, страховик після виплати страхового відшкодування має право подати регресний позов до страхувальника або до водія забезпеченого транспортного засобу, який спричинив ДТП, якщо він керував транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. (абзац а) підпункту 38.1.1 п.38.1 ст.38 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»).

24. У яких випадках страхове відшкодування зменшується на величину фізичного зносу?

Згідно ст. 29 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», у зв'язку з пошкодженням транспортного засобу відшкодовуються витрати, пов'язані з відновлювальним ремонтом транспортного засобу з урахуванням зносу, розрахованого у порядку, встановленому законодавством.

Фізичний знос ТЗ (його складників) - утрата вартості КТЗ (його складників), яка зумовлена частковою або повною втратою первісних технічних та технологічних якостей КТЗ (його складників) порівняно з вартістю нового подібного КТЗ (його складників).

Фізичний знос ТЗ розраховується відповідно до вимог Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів, затвердженої наказом Міністерства юстиції України, Фонду державного майна України від 24 листопада 2003 р. №142/5/2092 (із змінами та доповненнями).

25. Як врегульовується випадок коли ДТП сталося з вини обох учасників?

Згідно з п. 36.3 ст. 36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів «у разі, якщо відповідальними за заподіяння неподільної шкоди взаємопов'язаними, сукупними діями є декілька осіб, розмір страхового відшкодування (регламентної виплати) за кожну з таких осіб визначається шляхом поділу розміру заподіяної шкоди на кількість таких осіб».

Тобто, у разі якщо ДТП сталося за участю водіїв двох транспортних засобів і обидва водії є винуватцями, то кожен з них має розраховувати на відшкодування 50% від заподіяної йому шкоди з урахуванням зазначених обмежень.

26. Як розраховується розмір шкоди у випадку фізичного знищення автомобіля?

Згідно п. 30.1. ст. 30 Закону транспортний засіб вважається фізично знищеним, якщо його ремонт є технічно неможливим чи економічно необґрунтованим. Ремонт вважається економічно необґрунтованим, якщо передбачені згідно з аварійним сертифікатом (рапортом), звітом (актом) чи висновком про оцінку, виконаним аварійним комісаром, оцінювачем або експертом відповідно до законодавства, витрати на відновлювальний ремонт транспортного засобу перевищують вартість транспортного засобу до дорожньо-транспортної пригоди.

Відповідно до п. 30.2. ст. 30 Закону, якщо транспортний засіб вважається знищеним, його власнику відшкодовується різниця між вартістю транспортного засобу до та після дорожньо-транспортної пригоди, а також витрати на евакуацію транспортного засобу з місця дорожньо-транспортної пригоди.

27. Як отримати регламентну виплату від МТСБУ?

Повідомлення про ДТП подається до МТСБУ в письмовому вигляді будь-яким зручним способом за формою, яку можна знайти на офіційному сайті МТСБУ.

Після цього Ви отримаєте лист від МТСБУ про порядок врегулювання претензії із переліком необхідних документів.

Крім того, слід зазначити, що згідно п.35.1. ст. 35 Закону, для отримання страхового відшкодування потерпілий чи інша особа, яка має право на отримання відшкодування, протягом 30 днів з дня подання повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду подає страховику (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону, - МТСБУ) заяву про страхове відшкодування. У цій заяві має міститися:

а) найменування страховика, якому подається заява, або МТСБУ;

б) прізвище, ім'я, по батькові (найменування) заявника, його місце проживання (фактичне та місце реєстрації) або місцезнаходження;

в) зміст майнової вимоги заявника щодо відшкодування заподіяної шкоди та відомості (за наявності), що її підтверджують;

г) інформація про вже здійснені взаєморозрахунки осіб, відповідальність яких застрахована, або інших осіб, відповідальних за заподіяну шкоду, та потерпілих;

ґ) підпис заявника та дата подання заяви. Згідно п. 35.2. ст. 35 До заяви додаються:

а) паспорт громадянина, а в разі його відсутності інший документ, яким відповідно до законодавства України може посвідчуватися особа заявника, якщо заявником є фізична особа;

б) документ, що посвідчує право заявника на отримання страхового відшкодування (довіреність, договір оренди, свідоцтво про право на спадщину), у разі якщо заявник не є потерпілим або його законним представником;

в) довідка про присвоєння одержувачу коштів ідентифікаційного номера платника податку (за умови його присвоєння), якщо заявником є фізична особа;

г) документ, що підтверджує право власності на пошкоджене майно на день скоєння дорожньо-транспортної пригоди, - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди, заподіяної майну;

ґ) свідоцтво про смерть потерпілого - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди, пов'язаної із смертю потерпілого;

д) документи, що підтверджують витрати на поховання потерпілого, - у разі вимоги заявника про відшкодування витрат на поховання потерпілого;

е) документи, що підтверджують перебування на утриманні потерпілого, його доходи за попередній (до настання дорожньо-транспортної пригоди) календарний рік, розміри пенсій, надані утриманцям внаслідок втрати годувальника, - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди у зв'язку із смертю годувальника;

є) відомості про банківські реквізити заявника (за наявності).

Документи, зазначені у підпунктах "а"-"ґ" цього пункту, надаються для огляду та зняття копії або в копіях, засвідчених заявником. Страховик та МТСБУ мають право вимагати для огляду оригінали зазначених документів. Решта документів надаються в оригіналі або належним чином оформленій копії. Належно оформленою копією документа є копія, посвідчена органом, установою чи організацією, що його видала, або нотаріально посвідчена або посвідчена особою, якій подається заява про страхове відшкодування.

28. Який термін подання заяви про страхове відшкодування?

Термін подання заяви особою, яка має право на отримання страхового відшкодування за договором обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів складає 30 днів з дня подання повідомлення про ДТП(ст.. 35 Закону).

У разі якщо заява про здійснення страхового відшкодування чи інші документи, необхідні для прийняття рішення про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати), подані з порушенням строку, встановленого цим Законом, строк прийняття рішення про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати) та його виплату збільшується на кількість днів такого прострочення. (абз.5 п.36.2 ст.36 Закону).

29. Хто має виконати фінансові зобов’язання за договором ОСЦПВ у разі втрати страховиком членства в МТСБУ?

Страховик у разі припинення його членства в МТСБУ втрачає право укладати договори ОСЦПВ, проте такий страховик зобов'язаний виконувати свої зобов'язання згідно з укладеними ним договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

Оскільки у МТСБУ відсутні будь-які важелі впливу на страховика, який втратив своє членство в МТСБУ, для захисту своїх порушених майнових прав необхідно звернутися до суду згідно із чинним законодавством.

МТСБУ за рахунок коштів фонду захисту потерпілих відшкодовуватиме шкоду на умовах, визначених Законом України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», у тому числі у разі недостатності коштів та майна страховика – учасника МТСБУ, що визнаний банкрутом та/ або ліквідований.

30. Чи правомірна відмова у відшкодуванні з боку страховика відповідальності, якщо під час ДТП у водія-винуватця забезпеченого транспортного засобу не виявилося у наявності посвідчення водія?

Відсутність під час ДТП посвідчення водія не є підставою для відмови.

В даній ситуації необхідно письмово звернутися до страховика відповідальності і вимагати у нього письмову аргументацію щодо відмови у виплаті страхового відшкодування.

У разі неналежного реагування страховика Ви можете звернутися із скаргою на дії страховика до МТСБУ.

31. Як реалізувати рішення суду щодо грошового стягнення зі страхової компанії за договором ОСЦПВ?

Забезпечення виконання рішень судів здійснюється у відповідності до цивільно-процесуального законодавства України та Закону України «Про виконавче провадження».

На даному етапі реальна допомога може бути надана з боку територіального відділення виконавчої служби стосовно примусового виконання рішення суду по Вашій справі.

На сьогодні в МТСБУ відсутні юридичні підстави для виконання зобов'язань страховика за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, якщо такий страховик не визнаний банкрутом та ліквідований не затверджений ліквідаційний баланс.

32. Чи можна розстрочити платіж за регресом МТСБУ?

Для вирішення питання стосовно повернення боргу МТСБУ частинами необхідно надіслати відповідну заяву (за довільною формою) на адресу МТСБУ (на електронну адресу info@mtsbu.ua, або ж поштовим відправленням: Україна, 02653, м. Київ, Русанівський бульвар, буд. 8 МТСБУ).

За результатами її розгляду МТСБУ проінформує заявника про прийняте рішення.

33. Які документи необхідно надати МТСБУ для отримання відшкодування за страховика, що визнаний банкрутом та ліквідований?

Для проведення МТСБУ регламентної виплати за страховика, що визнаний банкрутом та ліквідований, є достатнім наявність наступних документів:

- заяви про страхове відшкодування з копіями документів, на підставі яких ідентифіковано особа заявника, його вимога, а також реквізити для здійснення виплати;
- постанови суду про визнання страховика банкрутом;
- ухвали суду у справі про банкрутство страховика, якою затверджено звіт ліквідатора та ліквідаційний баланс, які підтверджують не задоволення вимоги кредитора;
- документ, що підтверджує розмір збитку (звіт).

34. В яких випадках МТСБУ має право подати регресний позов до винуватця ДТП?

МТСБУ після сплати страхового відшкодування має право подати регресний позов:

- до власника, водія транспортного засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду, який не застрахував свою цивільно-правову відповідальність, крім осіб, зазначених у пункті 13.1 статті 13 Закону;

- до водія транспортного засобу, який заволодів транспортним засобом за допомогою протиправних дій;
- до страховика, якщо забезпечений транспортний засіб, що заподіяв шкоду, було встановлено та страховик був зобов'язаний, але не виплатив страхове відшкодування у порядку, встановленому цим Законом;
- до підприємства, установи, організації, що відповідають за стан дороги, якщо заподіяна у результаті дорожньо-транспортної пригоди шкода виникла з їх вини;
- до особи, визначеної у пункті 13.1 статті 13 Закону, яка причетна до дорожньо-транспортної пригоди, якщо вона керувала транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, а також якщо вона відмовилася від проходження відповідно до встановленого порядку огляду щодо стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, та/або вжила алкоголь, наркотики чи лікарські препарати, виготовлені на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затвердженого складу аптечки або призначені медичним працівником), та/або вона керувала транспортним засобом без права на керування транспортним засобом відповідної категорії, та/або самовільно залишила місце пригоди.

35. Чи відноситься до компетенції МТСБУ інші види обов’язкового страхування на транспорті?

Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ) є єдиним об'єднанням страховиків, які здійснюють обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів за шкоду, заподіяну третім особам. Інші види обов'язкового чи добровільного страхування на транспорті не відносяться до компетенції МТСБУ

36. Чи може МТСБУ надати додаткову інформацію з ЦБД МТСБУ щодо полісу ОСЦПВ, яка не відображається при здійсненні пошуку в загальному порядку?

МТСБУ може надати більш розширену інформацію з ЦБД МТСБУ щодо договору ОСЦПВ, укладеного відповідним страховиком по відношенню до конкретного транспортного засобу лише на звернення органів судової влади, прокуратури, дізнання і судового слідства.

37. У чому полягає різниця між договором ОСЦПВ та договором «КАСКО»?

Різниця між договором ОСЦПВ та договором КАСКО полягає у різних об’єктах страхування.

За договором ОСЦПВ об’єктом страхування є майнові інтереси, пов'язані з відшкодуванням особою, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, шкоди, заподіяної потерпілим внаслідок експлуатації забезпеченого транспортного засобу.

За договором добровільного страхування наземного транспортного засобу (КАСКО) об’єктом страхування є майнові інтереси, пов'язані з відшкодуванням власнику транспортного засобу, шкоди пов’язаної з його пошкодженням або викраденням.

38. Хто може бути страхувальником за договором ОСЦПВ?

Відповідно до законодавства страхувальниками можуть бути юридичні особи та дієздатні громадяни, які є власниками або законними володільцями (користувачами) наземних транспортних засобів на підставі права власності, права господарського володіння, оперативного управління, на основі договору оренди або правомірно експлуатують транспортний засіб на інших законних підставах, та уклали із страховиками договори ОСЦПВ за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю, майну третіх осіб під час експлуатації наземного транспортного засобу.

39. Які існують види договорів ОСЦПВ?

Відповідно до ст.. 10 Закону України «Про ОСЦПВ» обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів здійснюється за двома видами договорів:

- внутрішні договори страхування, які діють виключно на території України;
- договори міжнародного страхування, які діють на території тих країн-членів міжнародної системи автомобільного страхування «Зелена картка», які зазначені в таких договорах.

Іноземні страхові сертифікати «Зелена картка», у яких зазначена та не викреслена позначка UA, є належним підтвердженням наявності страхового покриття на території України.

Якщо транспортний засіб, зареєстрований в іншій країні, перебуває на території України без іноземного страхового сертифікату «Зелена картка», то по відношенню до нього укладається внутрішній договір ОСЦПВ.

40. Чи допускаються виправлення при оформленні внутрішніх та міжнародних договорів ОСЦПВ?

Відповідно до Інструкції про порядок заповнення бланку поліса ОСЦПВ, бланк полісу з виправленнями та закресленнями вважається зіпсованим. Такий бланк (оригінал та копія) вилучається, і на ньому з нижнього лівого до верхнього правого кута проводиться лінія через весь Поліс. Зверху на лінії пишеться слово «Зіпсовано», а знизу під лінією – дата.

Аналогічна процедура (відповідно до Інструкції щодо заповнення бланку страхового документу «Зелена картка» та поліса до нього) застосовується і по відношенню до комплекту бланків, що використовуються для укладання міжнародних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності «Зелена картка».

41. Де містяться реєстри сертифікованих оцінювачів, судових експертів та атестованих аварійних комісарів?

Реєстр сертифікованих оцінювачів розміщений Фондом державного майна України на своєму сайті www.spfu.gov.ua (порядок доступу: «Оцінка майна»/ «Суб'єкти оціночної діяльності»/ «Реєстр СОД»).

Реєстр атестованих судових експертів розміщений на сайті Міністерства юстиції України www.rase.minjust.gov.ua

Реєстр сертифікованих аварійних комісарів розміщений на сайті Фонду державного майна України www.spfu.gov.ua (порядок доступу: «Державний реєстр фінансових установ, інші реєстри і переліки»/ «Інші реєстри та переліки»/ «Перелік осіб, які відповідають Кваліфікаційним вимогам та можуть займатися визначенням причин настання страхових випадків та розміру збитків (аварійні комісари)».

42. Як здійснюється реєстрація страхових агентів страхових компаній в МТСБУ?

Реєстрація агентів відповідно до статті 49 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» є необхідною умовою для здійснення ними посередницької діяльності в сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

Реєстрація в підсистемі ЦБД МТСБУ страхових агентів-юридичних, фізичних осіб, співробітників страхових агентів та штатних співробітників страхових компаній, які безпосередньо укладають договори страхування, здійснюються відповідно до Порядку реєстрації страхових агентів, які мають право здійснювати посередницьку діяльність з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, в Моторному (транспортному) страховому бюро України, затвердженого Розпорядженням Нацкомфіпослуг 18.04.2013 року за №1270, та Інструкції користувача – внутрішнього нормативного документу МТСБУ.

Внести або видалити інформацію про агента в «Реєстр агентів» може лише страховик-член МТСБУ.

МТСБУ забезпечило формування, функціонування і доступ до відкритої інформації стосовно реєстру страхових агентів. Отримати інформацію з реєстру страхових агентів можна через офіційний сайт МТСБУ (www.mtsbu.ua), зайшовши на його головну сторінку та натиснувши обравши сервіс «Реєстр страхових агентів».

43. Чи можуть різні страховики внести до реєстру одного і того ж страхового агента?

Обмеження, встановлене страховиком страховому агенту (юридичній чи фізичній особі) співпрацювати з іншими страховиками з укладання аналогічних договорів страхування, обов'язково помічається відповідною позначкою в Реєстрі і відображається відповідною піктограмою при намаганні іншого страховика зареєструвати цього агента.

Якщо такого обмеження в Реєстрі не має, тоді один і той же агент може бути зареєстрований в Реєстрі іншим страховиком.

44. У яких випадках виключення страхового агента із реєстру здійснюється виключно МТСБУ?

Відповідно до Порядку реєстрації страхових агентів, які мають право здійснювати посередницьку діяльність з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, в Моторному (транспортному) страховому бюро України, затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг 18.04.2013 року за №1270, МТСБУ може виключити страхового агента із Реєстру лише у двох випадках:

- у разі втрати страховиком, який вніс інформацію про страхового агента до Реєстру, права на здійснення діяльності з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;
- у разі виявлення при проведенні Нацкомфінпослуг перевірки страховика порушень страховим агентом законодавства про фінансові послуги, у тому числі виявлення невідповідності страхового агента професійним якостям та ділової репутації, встановлених Кваліфікаційними вимогами.

При цьому агенту, його співробітникам та всім страховикам, які зареєстрували такого агента в Реєстрі, автоматично направляється відповідне повідомлення.

До відома!!! Агент, виключений з Реєстру з причини (2), не може бути зареєстрованим жодним страховиком в Підсистемі реєстрації страхових агентів в базі МТСБУ протягом 12 місяців з дати такого виключення.

45. Чи може юридична особа – корпоративний страхувальник звернутись із запитом до МТСБУ з питанням щодо вибору надійної страхової компанії?

Оскільки МТСБУ добре розуміє міру соціальної відповідальності, яка лягає на Бюро, воно пропонує для великих корпоративних страхувальників, в першу чергу – для державних структур, підтримку у виборі компанії-страховика, до якої немає істотних претензій в фінансових питаннях і виконанні своїх зобов'язань.

В першу чергу, при проведення тендерів у державних і недержавних структур існує можливість звернутися в Бюро і отримати детальні консультації, розрахунки нормативно встановлених мінімальних і максимальних страхових платежів. Також Бюро надає інформацію про наявність у компаній чинної ліцензії, членство в МТСБУ, наявності заборгованості по внесках до фондів Бюро тощо.

46. Що таке «Європротокол»?

Європротокол – бланк повідомлення про ДТП встановленої МТСБУ форми, який заповнюється водіями-учасниками ДТП на місці аварії, потім надається страховику та стає підставою для виплати страхового відшкодування потерпілим. Європротоколом можна скористатися за умови:

- відсутні травмовані (загиблі) люди,
- водії-учасники ДТП мають поліси цивільно-правової відповідальності,
- згоди водіїв транспортних засобів, учасників ДТП, щодо його обставин,
- у водіїв відсутні ознаки алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів.

У разі невиконання хоча б однієї з обов`язкових для Європротоколу умов, виклик відповідного підрозділу Національної поліції для оформлення ДТП обов’язковий.

Якщо водії скористались Європротоколом, то вони:

- мають право залишити місце ДТП,
- звільняються від обов'язку інформувати відповідний підрозділ Національної поліції України про настання ДТП,
- звільняються від адміністративної відповідальності, передбаченої за спричинення ДТП,
- повинні не пізніше трьох робочих днів з дати ДТП звернутись зі своїм примірником заповненого Європротоколу до страховика, з яким укладали договір обов`язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

У разі, якщо учасники скористалися правом оформлення ДТП без участі уповноважених на те працівників відповідного підрозділу Національної поліції (склали Європротокол), то розмір страхового відшкодування не може перевищувати суми 80 000 грн.).

Із зразком Європротоколу та інструкцією із заповнення можна ознайомитись на офіційному сайті МТСБУ, в розділі «Автоцивілка» / «Європротокол».

47. Коли складається Європротокол?

Згідно п. 33.2. ст. 33 Закону України «Про ОСЦПВ», у разі настання дорожньо-транспортної пригоди за участю лише забезпечених транспортних засобів, за умови відсутності травмованих (загиблих) людей, а також за згоди водіїв цих транспортних засобів щодо обставин її скоєння, за відсутності у них ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, ці водії мають право спільно скласти повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду(Європротокол).

У такому разі водії транспортних засобів після складення повідомлення (Європротоколу) мають право залишити місце дорожньо-транспортної пригоди та звільняються від обов'язку інформувати відповідні підрозділи Національної поліції про її настання.

У разі оформлення Європротоколу, розмір страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих, не може перевищувати максимальних розмірів (80 000 грн.), затверджених Уповноваженим органом за поданням МТСБУ, що діяли на день настання страхового випадку.

48. Який порядок отримання Європротоколу?

Відповідно до п.17.5 ст.17 Закону України «Про ОСЦПВ» при укладенні договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності страховик зобов'язаний безоплатно видати страхувальнику бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка (Європротокол).

У разі втрати або використання бланка повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду страховик на підставі письмової заяви страхувальника зобов'язаний безоплатно видати йому новий бланк такого повідомлення.

Крім того, може бути оформлений Європротокол в електронній формі за допомогою звичайного смартфону, прямо на місті ДТП. Доступ до оформлення електронного Європротоколу є на сайті МТСБУ (на головній сторінці).

Рішенням Президії МТСБУ від 13.07.17 № 403/2017 визначено, що з 01.10.2017 Європротокол, оформлений в електронній формі, є повним аналогом Європротоколів, надісланих або пред'явлених страховику у паперовій формі.

Загальна інформація про використання Європротоколу наведена на сайті МТСБУ в розділі «Автоцивілка» / «Європротокол».

49. Чи застосовується Європротокол при оформлені ДТП з пільговиком, звільненим від ОСЦПВ?

Порядок оформлення ДТП без залучення уповноважених на те працівників Національної поліції встановлюється п.33.2 ст. 33 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

Категорії громадян, передбачені пунктом 13.1 ст. 13 Закону (учасники бойових дій та інваліди війни, що визначені законом, інваліди I групи, які особисто керують належними їм транспортними засобами, а також особи, що керують транспортним засобом, належним інваліду I групи, у його присутності) звільняються від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, керовані такими особами транспортні засоби без укладання щодо них договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів не відносяться до забезпечених транспортних засобів згідно з пунктом 1.7 ст. 1 Закону, у зв'язку з чим зазначені особи у випадку настання дорожньо-транспортної пригоди **не мають**

права оформлювати таку пригоду без участі уповноважених на те працівників відповідного підрозділу Національної поліції відповідно до пункту 33.2 ст. 33 Закону

50. Як правильно оформити ДТП за участю іноземця із застосуванням Європротоколу?

У разі настання ДТП за участю лише забезпечених транспортних засобів (водії яких мають діючі поліси обов'язкового страхування) та транспортного засобу, зареєстрованого в іншій країні, щодо якого був виданий іноземний страховий сертифікат "Зелена картка", за умови:

- відсутності травмованих (загиблих) людей;
- згоди водіїв цих транспортних засобів щодо обставин її скоєння;
- відсутності у них ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції,

ці водії мають право спільно скласти паперову форму повідомлення про ДТП (європротокол). Після складення європротоколу водії мають право залишити місце ДТП та звільняються від обов'язку інформувати відповідний підрозділ Національної поліції України про її настання.

Зверніть увагу, що використання електронного європротоколу за участю транспортного засобу, зареєстрованого в іншій країні, щодо якого був виданий іноземний страховий сертифікат "Зелена картка", неможливе! Європротокол за таких випадків складається лише у паперовій формі.

Як побажання! Зверніться до іноземного водія – винуватця ДТП з проханням, щоб він проінформував свого страховика про ДТП і про оформлення Європротоколу. Це важливо, щоб в подальшому іноземний страховик відповідальності підтвердив на звернення МТСБУ факт наявності страхового покриття на дату цієї ДТП, наслідки якої оформлені спільним Європротоколом.

Крім цього, обов'язково отримати в іноземного водія-винуватця ДТП копію страхового сертифікату «Зелена картка».

Якщо Європротокол оформлено Вам необхідно:

1. невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня настання ДТП письмово надати МТСБУ повідомлення про ДТП (зразок повідомлення на Інтернет-порталі МТСБУ (**www.mtsbu.ua**) в розділі «Автоцивілка» / «Повідомлення про ДТП» Наприкінці розділу є посилання «Завантажити зразок»);
2. подати повідомлення за допомогою електронного сервісу у розділі сайту «Автоцивілка» / «Повідомлення про ДТП» або надіслати підготовлене повідомлення на електронну адресу МТСБУ info@mtsbu.ua, або ж поштовим відправленням: Україна, 02653, м. Київ, Русанівський бульвар, буд. 8 МТСБУ).

Після того як отримаєте відповідь від МТСБУ, в найкоротші строки подайте через електронний сервіс (в розділі сайту «Автоцивілка» / «Заява про страхове відшкодування») або надішліть рекомендованим листом на його адресу заяву про страхове відшкодування та всі документи, необхідні для здійснення такого відшкодування (їх перелік надано на сайті МТСБУ за адресою www.mtsbu.ua у розділі «Дії при ДТП» / «ДТП з вини водія із страховим сертифікатом «Зелена картка».

51. Чи може страховик відмовити у страховому відшкодуванні за Європротоколом, якщо він складений з некоректним позначенням дорожньої розмітки, знаків, з описками, неточностями?

У випадку неналежного оформлення Європротоколу, що вважатиметься таким у зв'язку з неповним заповненням, з допущеними в ньому описками чи неточностями, або з

використанням знаків та позначок відмінних від тих, що визначені Інструкцією, то страховик не має права відмовити у виплаті страхового відшкодування на цій підставі, оскільки виключний перелік умов та підстав, за яких страховик не здійснює страхове відшкодування, передбачено статтями 32, 37 Закону.

Як вбачається нормами Закону, встановлення об'єктивних обставин та причин настання дорожньо-транспортної пригоди є взаємним обов'язком з однієї сторони – страховика, з іншої – страхувальника та особи, відповідальність якої застрахована, водія транспортного засобу, причетного до дорожньо-транспортної пригоди, особи, яка має право на отримання відшкодування (потерпілого).

Тому, у разі відсутності інформації у страховика щодо деяких обставин дорожньо-транспортної пригоди, зокрема такої як дорожня розмітка, заборонних знаків на місці події, і, якщо страховик вважає таку інформацію необхідною для прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, то страховик зобов'язаний самостійно її з'ясувати шляхом направлення свого представника (працівника, аварійного комісара або експерта) на місце настання події.

52. Як діяти у разі відмови у виплаті страхового відшкодування з причини невірно складеного Європротоколу?

У такій ситуації необхідно отримати письмову мотивовану відмову страховика на письмове звернення до нього. Для захисту своїх порушених майнових інтересів можна звертатися до суду.

У випадку виявлення страховиком неточностей в Європротоколі, страховик має провести додаткове розслідування із залученням учасників ДТП та отриманням додаткових пояснень, та за результатами розслідування прийняти обґрунтоване рішення. Граматичні помилки, технічні помилки та відсутність позначок у підпунктах пункту 12 Повідомлення (Обставини ДТП), а також неповна відповідність схеми ДТП Типовим схемам ДТП, не може бути безумовною підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування.

53. Чи передбачене у будь-який спосіб додаткове підтвердження страховиком чинності укладеного договору міжнародного страхування «Зелена картка»? Як перевірити чинність (валідність) договору міжнародного страхування (страхового сертифікату) "Зелена картка»?

З'ясувати статус страхового сертифіката «Зелена картка» за його номером на задану дату або ж за номером транспортного засобу можна через Інтернет-портал МТСБУ (**www.mtsbu.ua**). Для цього необхідно на головній сторінці порталу натиснути кнопку «Перевірка чинності страхового сертифіката «Зелена картка»», або у розділі «Зелена картка» / «Перевірка чинності страхового сертифіката "Зелена картка"». Після здійснення пошуку, для встановлення страховика, що видав страховий сертифікат «Зелена картка», у відповіді ЦБД МТСБУ натиснути зліва виділене синім кольором слово «Деталізація».

Укладення договору міжнародного страхування «Зелена картка» (Поліс білого кольору) по відношенню до відповідного наземного транспортного засобу посвідчується страховим сертифікатом «Зелена картка» (зеленого кольору).

54. Чи потрібно всіх водіїв, які планують експлуатувати транспортний засіб закордоном, вписувати в страховий сертифікат «зелена картка»?

Ні, не потрібно. Страховий сертифікат «Зелена картка», виданий по відношенню до відповідного транспортного засобу поширюється на тих водіїв, які на законних підставах керують цим забезпеченим транспортним засобом.

55. У яких випадках правомірною є відмова страховика в укладенні договору міжнародного страхування «Зелена картка»?

Договір міжнародного страхування, посвідчений відповідним уніфікованим страховим сертифікатом «Зелена картка», укладається лише по відношенню до транспортних засобів, що зареєстровані в Україні, у разі їх виїзду до країн-членів міжнародної системи автомобільного страхування «Зелена картка».

Забороняється укладення таких договорів страхування на території України по відношенню до транспортних засобів з іноземною реєстрацією та по відношенню до транспортних засобів, які підлягають обов’язковому технічному контролю, проте не пройшли його на час укладення договорів ОСЦПВ.

56. Який строк дії «Зеленої картки» і яка її вартість?

Страхові сертифікати «Зелена картка» за договорами міжнародного страхування цивільно-правової відповідальності видаються на строк 15 днів, 1 місяць, 1 рік.

Більш повна інформація розміщена на Інтернет-порталі МТСБУ (www.mtsbu.ua) у розділі «Зелена картка» / «Скільки коштує страховий сертифікат “Зелена картка”».

57. З якою періодичністю змінюються розміри єдиних тарифів за міжнародними договорами автострахування «зелена картка»?

Максимальні розміри встановлені Постановою Кабінету Міністрів України від 6 січня 2005 р. №5 «Про затвердження максимальних розмірів страховихплатежів за договорами міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

Розрахунок розмірів страхових платежів за договорами міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів проводиться залежно від типу транспортного засобу, строку дії договору страхування та держави, на яку поширюється дія договоруструхування.

Розмір страхового платежу за договором міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів обчислюється в гривнях виходячи з офіційного обмінного курсу гривні до євро, встановленого Національним банком на дату укладення такого договору.

Відповідно до статті 7.3. Закону України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» МТСБУ встановлює обов’язкові для своїх повних членів єдині розміри страхових платежів за договорами міжнародного страхування «Зелена картка» у межах, які не перевищують максимальні розміри страхових платежів, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Розміри страхових платежів за договорами міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів також залежать від офіційного курсу гривні щодо євро. У разі усталеного коливання офіційного курсу упродовж визначеного періоду, МТСБУ здійснює перерахунок страхових платежів.

58. Чи поширюються пільги, передбачені п. 13.2 ст. 13 Закону на міжнародні договори «зелена картка»?

Пільги, що передбачаються ст. 13 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» для відповідної категорії громадян застосовуються виключно при укладенні внутрішніх договорів страхування. На договори міжнародного страхування «Зелена картка» такі пільги НЕ поширюються.

59. Які дії страхувальника у разі настання ДТП на території країни відвідування?

Рекомендації щодо дій страхувальника при настанні дорожньо-транспортної пригоди (ДТП) за кордоном:

1. Необхідно враховувати, що у кожній країні відвідання учасники дорожнього руху повинні виконувати вимоги національного законодавства та дотримуватися встановлених правил дорожнього руху цієї країни. Разом з тим, великою перевагою сучасного автомобільного руху є застосування практично в усіх країнах-членах міжнародної системи автострахування «Зелена картка» Віденської конвенції про дорожній рух (міжнародної угоди щодо полегшення міжнародного дорожнього руху і підвищення безпеки дорожнього руху **шляхом впровадження стандартних правил дорожнього руху**).

Україна також ратифікувала цю міжнародну угоду. У цілому вимоги правил дорожнього руху України у частині поведінки водія у разі ДТП на території України співпадають з вимогами законодавства інших європейських країн.

2. З метою захисту інтересів страхувальників та потерпілих, з урахуванням обставин та наслідків ДТП, рекомендується:

2.1. Викликати поліцію (не залишати місце ДТП до її приїзду) та, за необхідності, інші служби. Якщо внаслідок ДТП немає травмованих (загиблих) людей та/або значного пошкодження майна (у т.ч. транспортних засобів) учасників ДТП, то можливим є оформлення повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду (Європротокол).

2.2. Після вжиття заходів безпеки усіх учасників дорожнього руху, за технічної можливості: сфотографувати місце ДТП, пошкодження всіх транспортних засобів (іншого пошкодженого майна), зафіксувавши координати місця ДТП (дані геолокації) або зробити відеозапис із місця ДТП.

2.3. Занотувати дані інших учасників ДТП: П.І.Б. водія, його водійське посвідчення, контактний телефон, назву страхової компанії та номер полісу, записати інформацію про свідків та їх контактні дані.

2.4 Не підписувати ніяких документів, зміст яких Вам незрозумілий, але якщо цього не уникнути, зазначте українською мовою, що Ви не розумієте змісту документу та мови якою він складений.

2.5. Сфотографувати, за технічної можливості, усі документи, які були оформлені на місці ДТП (довідка поліції, Європротокол тощо).

2.6. Якщо, на Вашу думку, Ви є **винуватцем ДТП**, надайте другому учаснику відомості про Ваш договір міжнародного страхування «Зелена картка».

Якщо, на Вашу думку, Ви є **потерпілим в ДТП**, наполягайте щоб винуватець надав Вам копію свого договору страхування (або інформацію про нього) та повідомив свого страховика про подію з місця ДТП по телефону. Якщо по ситуації очевидно, що Ви потерпілий **- не надавайте нікому, крім працівників поліції, копії Вашого договору міжнародного страхування «Зелена картка» щоб не стати жертвою шахраїв.**

Незалежно від того, чи є Ви, на Вашу думку, винуватцем чи потерпілим в ДТП, у найкоротший термін повідомте страхову компанію, з якою Ви уклали договір міжнародного

страхування «Зелена картка», про ДТП будь-якими комунікаційними засобами, погодженими із страховиком

60. Ким відшкодовується шкода, заподіяна потерпілому у ДТП на території іноземної держави?

Страховий сертифікат «Зелена картка» покриває шкоду, заподіяну водієм забезпеченого транспортного засобу третім особам на території країн-членів міжнародної системи «Зелена картка», що зазначені в такому сертифікаті.

Шкода, заподіяна з вини водія – іноземця відшкодовується іноземним страховиком відповідальності такого водія, а шкода заподіяна водієм незастрахованого транспортного засобу – Національним Бюро чи Гарантійним Фондом країни ДТП.

Інформація про страхову компанію водія-винуватця ДТП зазвичай зазначається у Євророрапорті (EuropeanAccidentStatement), який складається під час ДТП або у документах поліції, якщо вона фіксувала обставини та наслідки пригоди.

З метою захисту прав українських громадян – потерпілих у дорожньо-транспортних пригодах за кордоном МТСБУ підписано з деякими національними Бюро країн-членів міжнародної системи автострахування «Зелена картка» Угоди «Про захист відвідувачів».

Відповідно до зазначених Угод МТСБУ, на підставі звернення потерпілого (наприклад, водія транспортного засобу з українською реєстрацією), може надати інформаційно-консультаційну допомогу в частині встановлення страховика відповідальності водія транспортного засобу, що спричинив ДТП.

Після з'ясування інформації про компетентного страховика відповідальності перед третіми особами, подальше листування щодо виплати страхового відшкодування доцільно вести безпосередньо із таким страховиком.

До відома. У разі наявності договору добровільного страхування транспортного засобу (КАСКО) дія якого поширюється на територію країни відвідання на території якої сталася ДТП, необхідно діяти відповідно до рекомендацій КАСКО Страховика.

61. Чи визнаються українські сертифікати «Зелена карта» на тимчасово окупованій території АР Крим?

Українські страхові сертифікати «Зелена картка» не покривають територію України, у тому числі тимчасово окуповану територію АР Крим.

Українські страхові сертифікати «Зелена картка» діють на території країн, які не викреслені у розділі 8. «Територія дії» страхового сертифікату.

62. Чи може бути врегульована справа за ксерокопією іноземного страхового сертифікату «Зелена картка» ?

Якщо в матеріалах справи за наслідками ДТП є лише ксерокопія страхового сертифікату «Зелена картка» іноземного водія-винуватця ДТП, МТСБУ має обов'язково дочекатися на своє звернення чіткої відповіді від національного Бюро та/або іноземного страховика відповідальності стосовно підтвердження або не підтвердження страхового покриття на дату цього ДТП.

63. Які дії за наслідками ДТП з вини іноземного страхувальника?

Для отримання відшкодування шкоди з Фонду страхових гарантій МТСБУ необхідно виконати такі дії:

1. Невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня настання дорожньо-транспортної пригоди (ДТП) письмово надати МТСБУ повідомлення про ДТП.

Всі документи бажано надавати через електронну систему за посиланням на сайті МТСБУ або надсилати до МТСБУ електронним листом (e-mail: info@mtsbu.ua або поштою (02653, м. Київ, Русанівський бульвар, буд. 8).

Після цього представник МТСБУ листом від МТСБУ проінформує про порядок врегулювання претензії із переліком необхідних документів.

2. Для отримання відшкодування потерпілий чи інша особа, яка має на це право, протягом 30 днів з дня подання письмового повідомлення про ДТП подає до МТСБУ заяву, яка містить: прізвище, ім'я, по батькові заявника та його місце проживання (фактичне та місце реєстрації); зміст майнової вимоги щодо відшкодування заподіяної шкоди та відомості (за наявності), що її підтверджують; обставини, якими заявник обґрунтовує свою вимогу, та докази, що їх підтверджують відповідно до законодавства; розмір шкоди; підпис заявника і дата подання заяви (бланк встановленого зразка – завантажити на сайті).

Для відшкодування шкоди, заподіяної майну потерпілої особи до заяви додаються:

- копія довідки про присвоєння заявнику ідентифікаційного номеру платника податку, у разі його присвоєння (засвідчену заявником);
- копії заповнених сторінок паспорту або іншого документу заявника, яким відповідно до законодавства України може посвідчуватись особа (засвідчені заявником);
- копія документу, засвідчену заявником, яким підтверджується право власності на пошкоджений транспортний засіб (копія свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, копія договору купівлі-продажу транспортного засобу, тощо);
- копія документу, що посвідчує право заявника на отримання страхового відшкодування (довіреність, договір оренди, свідоцтво про право на спадщину), у разі якщо заявник не є потерпілим або його законним представником (засвідчену нотаріально або надати оригінал для огляду);
- копія довідки про пошкодження вищезазначеного транспортного засобу, складену відповідним підрозділом Національної поліції України на місці ДТП (засвідчену заявником);
- довідка з банку про відсутність договору добровільного страхування майна (КАСКО), у разі придбання транспортного засобу в кредит;
- оригінал або копія сертифікату «Зелена картка» особи винної у скоєнні ДТП (у разі наявності). Прохання, за можливості, завірити таку копію підписом та печаткою відповідного підрозділу Національної поліції України;
- відомості про особовий рахунок заявника в установі банку (бланк встановленого зразка – завантажити на сайті).

64. Який порядок отримання в МТСБУ копії документа, що міститься у справі потерпілої особи?

Для отримання копії документів по справі, особа повинна звернутися до МТСБУ з відповідною заявою будь-яким зручним способом. МТСБУ прийме рішення щодо надання копій документів по справі з урахуванням положень чинного законодавства щодо захисту персональних даних.

65. Як здійснити пошук полісу в ЦБД МТСБУ та визначити страховика, який його видав?

Визначити чинність договору ОСЦПВВНТЗ на конкретну дату та страховика, що уклав такий договір по відношенню до відповідного транспортного засобу можна, на головній

сторінці офіційного сайту МТСБУ (www.mtsbu.ua) в розділі Сервіси «Перевірка чинності полісу Автоцивілки» або в розділі «Автоцивілка» / «Перевірка чинності полісу».

66. Що означає відповідь ЦБД МТСБУ «бланк не використаний» при зверненні до неї стосовно статусу конкретного полісу ОСЦПВ чи страхового сертифіката «Зелена картка»?

Відповідь централізованої бази даних «Бланк не використаний» при зверненні до неї стосовно статусу бланку поліса або страхового сертифіката «Зелена картка» може засвідчувати, що такий бланк не використовувався страховиком для укладення договору страхування, або ж цей бланк був використаний страховиком для укладення такого договору, проте відомості про такий укладений договір на момент запиту ще не внесені страховиком до централізованої бази даних МТСБУ.

В залежності від дисциплінованості того чи іншого страховика, строк внесення даних про договір до ЦБД МТСБУ може складати від 1 до 30 робочих днів.

У випадку відсутності Вашого полісу у ЦБД необхідно звернутись до страхового агента який видав Вам поліс, або до страхової компанії, щоб його внесли.

67. Чи має право страховик на здійснення ОСЦПВ, якщо він втратив членство в МТСБУ, але ліцензія з цього виду страхування є чинною?

Відповідно до п.49.1 ст. 49 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільноправової відповідальності власників наземних транспортних засобів» даний вид страхування має право здійснювати страховик, який:

- має ліцензію на здійснення даного виду страхування;
- є членом МТСБУ.

Отже, втрата страховиком однієї з цих умов позбавляє його права на здійснення ОСЦПВ.

Відповідно до п.49.2 цієї статті Закону «У разі припинення страховиком членства в МТСБУ Уповноважений орган зобов'язаний зупинити дію ліцензії».

68. Розрахунок вартості полісу ОСЦПВ. Як самостійно розрахувати страховий платіж?

Для визначення індивідуального розміру страхового платежу за договором внутрішнього страхування цивільно-правової відповідальності по відношенню до відповідного автомобіля необхідно зайти на офіційний сайт МТСБУ (www.mtsbu.ua) у розділ «Автоцивілка» / «Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності на території України» / «Скільки коштує поліс ОСЦПВ».

69. Відповідно до яких нормативно-правових актів визначається розмір страхового платежу?

Розмір страхового платежу за договором обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності встановлюється страховиком самостійно відповідно до ст.7 Закону України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» шляхом добутку розміру базового страхового платежу та значень коригуючих коефіцієнтів. Страховику забороняється встановлювати або пропонувати розмір страхового платежу, розрахований в інший спосіб.

Розмір базового страхового платежу, коригуючі коефіцієнти та їх значення затверджені Постановою Правління Національного банку України 30 травня 2022 року №108.

70. Як впливає місце реєстрації транспортного засобу на розмір страхового платежу?

На сьогодні, при розрахунку індивідуального розміру страхового платежу за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності до уваги береться коригуючий коефіцієнт К2 – місце реєстрації (проживання) власника транспортного засобу (фізичної особи) або місцезнаходження юридичної особи відповідно до документа про реєстрацію транспортного засобу.

Відповідні значення коригуючого коефіцієнта К2 («Місце реєстрації (проживання) власника транспортного засобу (фізичної особи) або місцезнаходження юридичної особи» встановлені Положенням про перелік, значення та порядок застосування коригуючих коефіцієнтів під час укладання страховиками договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженим Постановою Правління Національного банку України 30 травня 2022 року №108.

71. Як застосовується «бонус-малус»?

Застосування системи бонус-малус є правом, а не обов'язком страховика. Страховик реалізує таке право на умовах, передбачених ст. 8 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

Схема застосування коригуючого коефіцієнта бонус-малус під час укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів встановлена додатком 2 до Положення про перелік, значення та порядок застосування коригуючих коефіцієнтів під час укладання страховиками договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого Постановою Правління Національного банку України 30 травня 2022 року №108.

72. Чи може страховик рекламувати будь-які знижки за договорами ОСЦПВ?

Страховий платіж (внесок, премія) встановлюється страховиком самостійно шляхом добутку розміру базового страхового платежу та значень коригуючих коефіцієнтів, що затверджуються відповідно до п.7.2 ст. 7 Закону, а також з врахуванням положень п.13.2 ст. 13 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності...». СТРАХОВИКУ ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ встановлювати або

ПРОПОНУВАТИ розмір страхового платежу, розрахований в інший спосіб.

По відношенню до Страховика, який порушує порядок та умови (встановлені внутрішніми нормативними документами МТСБУ) укладення договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності застосовуються заходи впливу як то: попередження, накладення фінансових стягнень, позбавлення членства в МТСБУ.

Водночас слід зауважити, що Страховик може пропонувати власні переваги щодо сервісного обслуговування даного виду страхування.

73. Чому за полісом ОСЦПВ по відношенню до однотипних транспортних засобів може бути застосований різний страховий платіж?

При розрахунку розміру страхового платежу страховик має право застосовувати розміри відповідних коригуючих коефіцієнтів у значеннях, встановленох Положенням про перелік, значення та порядок застосування коригуючих коефіцієнтів під час укладання страховиками договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженим Постановою Правління Національного банку України 30 травня 2022 року №108..

Різниця у страхових платежах за договорами ОСЦПВ при їх укладанні щодо однотипних транспортних засобів виникає у випадку застосування страховиком різних коригуючих коефіцієнтів, деякі з яких мають значення, що встановлені у діапазоні від мінімального до максимального.

74. У який спосіб відшкодовується сума франшизи при відшкодуванні шкоди?

По-перше, слід пам'ятати, що відповідно до ст. 12 Закону франшиза при відшкодуванні шкоди, заподіяної життю та/ або здоров'ю потерпілих, не застосовується.

По-друге, страхове відшкодування потерпілим завжди зменшується на величину франшизи, яка не може перевищувати 2% від страхової суми, в межах якої відшкодовується збиток, заподіяний майну потерпілих.

По-третє, розмір франшизи визначається безпосередньо у договорі (полісі).

Страхувальник або особа, відповідальна за завдані збитки, має відшкодувати потерпілій особі суму франшизи, якщо вона була передбачена договором страхування.(п. 36.6 ст. 36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»). Закон не містить будь-яких вимог, визначеного порядку та способу відшкодування суми франшизи.

75. У який спосіб може бути оформлена сплата франшизи?

Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» не містить будь-яких вимог, визначеного порядку та способу відшкодування суми франшизи.

Сплата франшизи може бути оформлена будь-яким документом, який засвідчуватиме факт її сплати.

76. Чи відповідає страховик за втраченим бланком полісу?

У разі, якщо договір ОСЦПВ укладений між сторонами (в т.ч. підписаний сторонами та скріплений печатками), то такий договір є укладеним. Такий договір страхування може бути визнаний недійсним лише в судовому порядку.

Відповідно до п. 3.5 глави 3 Порядку замовлення, виготовлення, дистрибуції, обліку бланків страхових документів з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів, затвердженого протоколом Президії МТСБУ від 07.07.2010 № 238/2010 із змінами і доповненнями, який є внутрішнім нормативним документом МТСБУ, що регулює питання щодо втрати бланків полісів страховиками–членами МТСБУ (далі – Порядок), у разі втрати бланку полісу (бланків полісів) Страховик самостійно приймає рішення щодо способу оприлюднення інформації про втрачені бланки, а також вносить до ЦБД МТСБУ відомості про кожний втрачений бланк полісу. Однак, нормами п. 3.5 Порядку передбачено, що оголошення або визнання бланку

полісу втраченим не звільняє Страховика від виконання зобов’язань за договором, оформленим на такому бланку – у випадках виявлення означених фактів.

77. Які підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування?

Відповідно ст. 32 Закону України «Про ОСЦПВ» страховик або МТСБУ не відшкодовує:

1. шкоду, заподіяну при експлуатації забезпеченого транспортного засобу, але за спричинення якої не виникає цивільно-правової відповідальності відповідно до закону;
2. шкоду, заподіяну забезпеченому транспортному засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду;
3. шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів, які знаходилися у забезпеченому транспортному засобі, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду, та які є застрахованими відповідно до пункту 6 статті 7 Закону України "Про страхування"
4. шкоду, заподіяну майну, яке знаходилося у забезпеченому транспортному засобі, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду;
5. шкоду, заподіяну при використанні забезпеченого транспортного засобу під час тренувальної поїздки чи для участі в офіційних змаганнях;
6. шкоду, яка прямо чи опосередковано викликана чи якій сприяли іонізуюча радіація, викликане довільним ядерним паливом радіоактивне отруєння, радіоактивна, токсична, вибухова чи в іншому відношенні небезпечна властивість довільної вибухової ядерної сполуки чи її ядерного компонента;
7. шкоду, пов'язану із втратою товарної вартості транспортного засобу;
8. шкоду, заподіяну пошкодженням або знищенням внаслідок дорожньо-транспортної пригоди антикварних речей, виробів з коштовних металів, коштовного та напівкоштовного каміння, біжутерії, предметів релігійного культу, картин, рукописів, грошових знаків, цінних паперів, різного роду документів, філателістичних, нумізматичних та інших колекцій;
9. шкоду, заподіяну в результаті дорожньо-транспортної пригоди, якщо вона відбулася внаслідок масових заворушень і групових порушень громадського порядку, військових конфліктів, терористичних актів, стихійного лиха, вибуху боєприпасів, пожежі транспортного засобу, не пов'язаної з цією пригодою;
10. шкоду, заподіяну життю та здоров’ю водія забезпеченого транспортного засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду.

Підстави для відмови у здійсненні страхового відшкодування (регламентної виплати) передбачені ст. 37 Закону України «Про ОСЦПВ»:

1. навмисні дії особи, відповідальність якої застрахована (страхувальника), водія транспортного засобу або потерпілого, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на осіб, дії яких пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, вчинені у стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або під час захисту майна, життя, здоров'я. Кваліфікація дій таких осіб встановлюється відповідно до закону;
2. вчинення особою, відповідальність якої застрахована (страхувальником), водієм транспортного засобу умисного злочину, що призвів до страхового випадку (події, передбаченої статтею 41 цього Закону);
3. невиконання потерпілим або іншою особою, яка має право на отримання відшкодування, своїх обов'язків, визначених цим Законом, якщо це призвело до неможливості страховика (МТСБУ) встановити факт дорожньо-транспортної пригоди, причини та обставини її настання або розмір заподіяної шкоди;

4. неподання заяви про страхове відшкодування впродовж одного року, якщо шкода заподіяна майну потерпілого, і трьох років, якщо шкода заподіяна здоров'ю або життю потерпілого, з моменту скоєння дорожньо-транспортної пригоди;

78. Чи є страховий акт підтвердженням виплати страхового відшкодування?

Страховий акт, складений страховиком є внутрішнім його документом, що засвідчує факт прийняття таким страховиком відповідного рішення по справі але не є підтвердженням виплати страхового відшкодування. На вимогу як юридичної, так і фізичної особи може бути надана довідку довільної форми, якою підтверджує факт виплати страхового відшкодування.

79. Як відшкодовується моральна шкода?

Моральна шкода – це втрати немайнового характеру внаслідок моральних чи фізичних страждань, або інших негативних явищ (йдеться про сферу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності), заподіяних фізичній особі незаконними діями або бездіяльністю інших осіб.

Відповідно до ст. 26[1] Закону Страховиком (у випадках, передбачених підпунктами "г" і "ґ" пункту 41.1 та підпунктом "в" пункту 41.2 статті 41 цього Закону, - МТСБУ) відшкодовується потерпілому - фізичній особі, який зазнав ушкодження здоров'я під час дорожньо-транспортної пригоди, моральна шкода у розмірі 5 відсотків страхової виплати за шкоду, заподіяну здоров'ю.

80. Чи може водій звернутися до страховика (МТСБУ) через декілька місяців після ДТП?

Водій, причетний до ДТП, має невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня настання ДТП, письмово надати своєму страховику (МТСБУ у випадках, передбачених ст. 41 Закону про ОСЦПВ) повідомлення про ДТП. Якщо водій транспортного засобу з поважних причин не мав змоги виконати зазначений обов’язок, він має підтвердити це документально.

Для отримання страхового відшкодування потерпілий чи інша особа, яка має право на отримання відшкодування, протягом 30 днів з дня подання повідомлення про ДТП подає страховику (МТСБУ у випадках, передбачених ст. 41 Закону України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів») заяву про страхове відшкодування.

Неподання заяви про страхове відшкодування впродовж одного року, якщо шкода заподіяна майну потерпілого, і трьох років, якщо шкода заподіяна здоров'ю або життю потерпілого, з моменту скоєння дорожньо-транспортної пригоди, є підставою для прийняття страховиком рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування.

81. Що має міститись у довіреності від іноземного громадянина на отримання страхового відшкодування?

Зміст та порядок отримання Довіреності від іноземного громадянина визначається країною, на території якої проживає іноземець.

Обов’язково у такій Довіреності повинні бути чітко визначені повноваження особи, яка діє від імені потерпілого іноземця, а саме на отримання страхового відшкодування (регламентної виплати з ФЗП МТСБУ) та підписання документів у зв’язку із вчиненням вищезазначених дій.

Така Довіреність має бути легалізована в установленому порядку.

За наявності відповідних міждержавних угод визнання офіційно виданих документів на території країн – учасників таких угод процедура їх легалізації може бути спрощеною.

Посвідчити права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші передбачені законодавством нотаріальні дії з метою надання їм юридичної вірогідності може також нотаріат України.

82. Чи правомірні вимоги страховика щодо додаткового підтвердження повноважень за довіреністю?

Все залежить від змісту наявної довіреності. Якщо в довіреності нечітко визначені повноваження щодо подання заяви про страхове відшкодування та його отримання може виникнути необхідність додаткового підтвердження цих повноважень. В такому випадку довіреній особі необхідно підтвердити своє право на отримання страхового відшкодування за наслідками ДТП.

83. Чи правомірні вимоги страховика щодо перерахування відшкодування лише на СТО, а не на банківський рахунок потерпілої особи?

Згідно п. 36.4. ст. 36 Закону України «Про ОСЦПВ» Виплата страхового відшкодування (регламентна виплата) здійснюється безпосередньо потерпілому (іншій особі, яка має право на отримання відшкодування) або погодженим з ним особам, які надають послуги з ремонту пошкодженого майна, сплатили страхове відшкодування за договором майнового страхування (крім регламентної виплати, передбаченої підпунктом "а" пункту 41.1 статті 41 цього Закону), лікування потерпілих та інші послуги, пов'язані з відшкодуванням збитків.

84. Чи можу я подати скаргу на дії/бездіяльність страхової компанії?

Відповідно до п.36.2 ст.36 Закону страховик (МТСБУ – якщо регламентна виплата) протягом 15 днів з дня узгодження ним розміру страхового відшкодування з особою, яка має право на отримання відшкодування, за наявності усіх необхідних документів по справі, повідомлення про ДТП, але не пізніше як через 90 днів з дня отримання заяви про страхове відшкодування зобов’язаний:

- у разі визнання ним вимог заявника обґрунтованими – прийняти рішення про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати) та виплатити його.
- у разі невизнання майнових вимог заявника або з підстав, визначених Законом, – прийняти вмотивоване рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування (регламентної виплати).

Своє рішення Страховик може прийняти і раніше встановлених строків.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення страховик (МТСБУ) зобов’язаний направити заявнику письмове повідомлення про прийняте рішення.

Якщо страховик-член МТСБУ свідомо порушує строки та умови здійснення страхового відшкодування, з метою досудового врегулювання спору з членом МТСБУ, Ви можете зі скаргою на дії такого страховика звернутися до МТСБУ.

МТСБУ має право застосовувати заходи впливу по відношенню до страховиків – членів МТСБУ, що не виконують своїх обов’язків, встановлених Статутом МТСБУ. Таким чином, МТСБУ не розглядає скарги на дії чи бездіяльність страховиків, що втратили членство в МТСБУ

Скарга подається за адресою: 02653, м. Київ, Русанівський бульвар, буд. 8 або на електронну адресу info@mtsbu.ua (сканувавши скаргу, щоб проглядався Ваш підпис).

85. Як діяти, якщо страховик за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності не сплачує страхове відшкодування?

Якщо страховик не втратив членства в МТСБУ, потерпілий може звернутися безпосередньо до МТСБУ задля досудового з'ясування питання щодо сплати таким страховиком страхового відшкодування.

Якщо страховик втратив своє членство в МТСБУ і в останнього відсутні будь-які важелі впливу на такого страховика для захисту своїх порушених майнових прав потерпілий може звертатися до Національного банку України як органу державного нагляду за діяльністю страховиків або ж до суду згідно із існуючим законодавством.

Рішення суду щодо стягнення страхового відшкодування буде важливим не лише на етапі можливого стягнення відшкодування із страховика відповідальності, а й на етапі визнання такого страховика банкрутом та звернення до ліквідаційної комісії для внесення Вас до списку кредиторів задля отримання в подальшому відповідної компенсації.

86. Який порядок подання і розгляду скарги на дії та рішення страховика. Які відомості має містити скарга?

Рішення страховика про здійснення або відмову у здійснені страхового відшкодування страхового відшкодування може бути оскаржена страхувальником чи потерпілим у судовому порядку (п.36.7 ст.36 Закону).

З метою досудового врегулювання спору з членом МТСБУ щодо ОСЦПВ, скарга потерпілого може розглядатися МТСБУ, хоча такий обов'язок законодавством на Бюро не покладено.

При подані скарги необхідно дотримуватися положень законодавства про звернення громадян. Скарга подається у довільній формі. Для оперативного та об'єктивного розгляду скарги рекомендуємо в ній зазначити наступну інформацію: про дату та місце ДТП, державний реєстраційний знак Вашого транспортного засобу та водія – винуватця ДТП, серію та номер його Полісу, а також назву страховика, який видав такий Поліс, а також в чому ви вбачаєте порушення цим страховиком своїх зобов'язань за укладеним договором страхування.

Скаргу на дії страховика до МТСБУ можна надіслати за адресою: 02653, м. Київ, Русанівський бульвар, буд. 8 МТСБУ або на електронну адресу info@mtsbu.ua (сканувавши свою скаргу, щоб чітко проглядався Ваш підпис).

87. Де можна отримати інформацію про оцінку діяльності страховиків?

Інформація щодо оцінки діяльності страховиків-членів МТСБУ оприлюднені на офіційному сайті МТСБУ (www.mtsbu.ua). На головній сторінці сайту в розділі Сервіси є посилання «Оцінка страховиків» (із зображенням світлофору). За посиланням можна отримати інформацію щодо показників діяльності кожного страховика-члена МТСБУ.

88. Чим може бути корисний світлофор страхувальнику?

«Світлофор» МТСБУ – це найбільш простий і зручний інструмент візуалізації стану основних показників страхової компанії: фінансових, якості врегулювання і рівня скарг.

Використання його допоможе вберегтися від неприємних сюрпризів, як приватному автовласникові, так і компаніям-власникам автопарків. Досить просто знайти страхову компанію в списку і побачити, який колір «горить» у цій компанії.

З 2016 р. МТСБУ використовує модифіковану методику оцінки, яка стала більше враховувати такі важливі показники, як швидкість і якість врегулювання, а також рівень скарг від постраждалих і страхувальників у кожній окремій страховій компанії.

Починаючи з 2 кв. 2016 р., МТСБУ оприлюднює також показники всіх членів Бюро про терміни врегулювання та скарги.

89. Хто приймає рішення про введення тимчасової адміністрації у страховика і який порядок звернення стосовно фінансових зобов'язань цього страховика за договорами ОСЦПВ?

Рішення про введення тимчасової адміністрації у страховика приймає Національний банк України відповідно до Положення про особливості застосування Національним банком України заходу впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02.02.2021 р. № 13.

90. На якому етапі здійснюється гарантійна функція МТСБУ після оголошення страховика банкрутом?

У разі недостатності коштів та майна страховика – учасника МТСБУ, що визнаний банкрутом та/або ліквідований виконання зобов'язань зі сплати страхового відшкодування за договорами обов'язкового страхування приймає на себе МТСБУ (підпункт ґ) п.41.1 ст.41 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів». Відсутність коштів та майна страховика-банкрута має підтверджуватися ліквідаційним балансом боржника, що затверджений господарським судом.

Розгляд питання щодо проведення регламентної виплати за зобов'язаннями «страховика-банкрута», провадження у справі про банкрутство якого розпочато з 19.01.2013, за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів може бути здійснений за умов наявності в МТСБУ підтвердження наступного:

- визнання Господарським судом «страховика-банкрута» банкрутом;
- особи, яка має право на отримання страхового відшкодування не здійснено виплату, що підтверджується ліквідаційним балансом затвердженим Господарським судом.

Лише після отримання МТСБУ зазначених вище відомостей буде розглянуто питання про здійснення регламентної виплати з фонду захисту потерпілих.

Оприлюднення відомостей стосовно справ про банкрутство здійснюється на офіційному сайті Вищого господарського суду України (www.vgsu.arbitr.gov.ua).

Вимоги кредиторів (потерпілих в ДТП) до страховика-банкрута, що визнані судом у справі про банкрутство, мають визнаватися МТСБУ безспірними, тобто сума збитку, завданого потерпілому за договором ОСЦПВ, що визнана у справі про банкрутство підлягає відшкодуванню в рамках регламентної виплати не потребує повторної перевірки.

При проведені МТСБУ регламентної виплати може бути здійснена компенсація визнаних у справі про банкротство судових витрат, оскільки такі витрати заявник мусив зробити для відновлення свого порушеного права, і вони відносяться до реальних збитків.

91. Який період дії договору ОСЦПВ, якщо в розділі 3 документа вказано річний строк дії, а в розділі 8 позначкою «х» викреслені деякі місяці?

В розділі «8. Особливі умови використання забезпеченого ТЗ» зазначаються істотні умови, які впливають на оцінку ризику та, відповідно, на розмір страхової премії при укладанні договору ОСЦПВ. До таких умов відносяться, зокрема, перелік місяців, протягом яких використовується транспортний засіб (для річних договорів). Період використання транспортного засобу не може становити менш як шість календарних місяців (абз. 5 п. 17.1 ст. 17).

Отже, викреслені місяці знаком «Х» за проханням страхувальника засвідчує те, що у ці місяці транспортний засіб ним не буде використовуватися (експлуатуватися) і цей факт враховується при визначенні розміру страхового платежу за річним договором страхування. Якщо ж ДТП трапиться у місяці, який викреслений, то у разі здійснення страховиком виплати страхового відшкодування потерпілому за таким ДТП, цей страховик має право регресу до свого клієнта-страхувальника (пп. «д» пп. 38.1.1 п. 38.1 ст. 38).

92. Який порядок дострокового припинення дії договору ОСЦПВ з ініціативи страхувальника та повернення коштів страхувальнику?

Відповідно до підпункту 18.1.1. п.18.1 ст. 18 Закону дія договору ОСЦПВВНТЗ може бути достроково припинена за письмовою вимогою страхувальника, про що він (страхувальник) зобов'язаний повідомити страховика не пізніше ніж за 30 днів до дати припинення дії договору страхування та надати оригінал поліса страховику.

У разі дострокового припинення договору страховик вилучає страховий поліс та анулює його і за умови відсутності виплат страхового відшкодування за цим договором повертає страхувальнику частку страхового платежу, яка обчислюється пропорційно періоду страхування, що залишився до закінчення строку дії договору, з утриманням, у передбачених Законом випадках, понесених витрат на ведення справи, але не більше 20% цієї частки.

Якщо відмова страхувальника від договору страхування обумовлена порушенням умов такого договору страховиком, такий страховик повертає страхувальнику сплачені ним страхові платежі у повному обсязі (п.18.2 ст. 18 Закону).

93. За яких умов після виплати страхового відшкодування припиняється дія договору ОСЦПВ?

Відповідно до п.19.1 ст. 19 Закону України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»: «Дія договору може бути припинена в односторонньому порядку з ініціативи страховика у разі, якщо виплачена сума відшкодування за чинним договором перевищила агрегатну страхову суму. Агрегатна страхова сума визначається додаванням страхових сум (які діяли на дату укладення договору та зазначені в договорі страхування) за шкоду, заподіяну життю і здоров’ю, та за шкоду, заподіяну майну потерпілих, на одного потерпілого. У цьому випадку страховик зобов’язаний письмово повідомити страхувальника протягом 24 годин. Договір вважається дійсним протягом 10 календарних днів з дня надіслання повідомлення щодо припинення договору».

Довідково: Страхова сума – це грошова сума, в межах якої страховик зобов’язаний здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування. Страхові виплати за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової

відповідальності обмежуються страховими сумами, які діяли на дату укладення договору та зазначені в договорі страхування. (ст. 9 Закону України «Про ОСЦПВ».

94. Чи потрібно переукладати договір ОСЦПВ у разі зміни власника або реєстраційних номерних знаків ТЗ?

Відповідно до пунктів 201.1 та 201.2 ст. 201 Закону України «Про ОСЦПВВНТЗ»: «У разі зміни власника забезпеченого транспортного засобу договір страхування зберігає чинність до закінчення строку його дії. У разі відчуження забезпеченого транспортного засобу права та обов'язки страхувальника переходять до особи, яка прийняла такий транспортний засіб у свою власність».

Однією з основних ідентифікуючих ознак транспортного засобу, крім номерного знаку, є також його VIN код (номер кузова, шасі, рами), що не змінюється при зміні власника чи номерного знаку транспортного засобу.

95. Як дізнатися про наявність або відсутність полісу ОСЦПВ на дату скоєння ДТП?

В даній ситуації необхідно знати щонайменше державний реєстраційний номер транспортного засобу, зайти на офіційний сайт МТСБУ: www.mtsbu.ua у розділ «Автоцивілка» / «Перевірка чинності полісу».

96. Які повноваження експерта, оцінювача, залученого МТСБУ?

Експерт, оцінювач призначається і діє на підставі відповідного доручення МТСБУ. Він має провести огляд та фото фіксацію пошкодженого транспортного засобу, встановити розмір заподіяної шкоди, надати консультації потерпілій особі (її представнику), у відповідних випадках здійснити збір необхідних документів за наслідками ДТП та передати їх до МТСБУ для прийняття рішення по справі.

Всі витрати, пов'язані з роботою аварійного комісара покриваються МТСБУ.

97. У яких випадках потерпілий може самостійно замовити визначення розміру збитку?

Відповідно до п.34.2 та п.34.3 ст.34 Закону України «Про ОСЦПВВНТЗ» якщо протягом 10 робочих днів з дня отримання повідомлення про ДТП страховик (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону, - МТСБУ) не направив свого представника (працівника, аварійного комісара або експерта) на місце настання страхового випадку та/або до місцезнаходження пошкодженого майна для визначення причин настання страхового випадку та розміру збитків, потерпілий має право самостійно обрати аварійного комісара або експерта для визначення розміру шкоди.

У такому разі страховик зобов’язаний відшкодувати потерпілому витрати на проведення такої експертизи (дослідження).

98. Чи поширюється дія договору страхування, укладеного з наданням знижки відповідно до п.13.2 Закону, на іншого водія, який також відноситься до вказаної категорії громадян?

Відповідно до п.13.2 ст. 2 Закону України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»: «Розмір страхового платежу за одним внутрішнім договором страхування зменшується на 50%, за умови, що

страхувальником є громадянин України - учасник війни, інвалід ІІ групи, особа, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесена до І або ІІ категорії, пенсіонер, а забезпечений транспортний засіб має робочий об’єм двигуна до 2500 кубічних сантиметрів включно та належить цьому громадянину на праві власності.

Така пільга надається за умови особистого керування таким транспортним засобом особою, яка належить до цієї категорії громадян, без надання платних послуг з перевезення пасажирів та вантажу».

99. Чому має бути на повідомленні про ДТП та заяві про виплату страхового відшкодування власноручний підпис або ЕЦП?

Відповідно до п. 2.1 ст. 2 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (далі – Закон №1961) відносини у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів регулюються Конституцією України, Цивільним кодексом України, Законом України "Про страхування", цим та іншими законами України і нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них. Якщо норми цього Закону передбачають інше, ніж положення інших актів цивільного законодавства України, то застосовуються норми цього Закону.

Ст. 34 Закону №1961 передбачено, що у разі настання дорожньо-транспортної пригоди, яка може бути підставою для здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати), водій транспортного засобу, причетний до такої пригоди, зобов'язаний невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня настання дорожньо-транспортної пригоди, письмово надати страховику, з яким укладено договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону №1961, - МТСБУ), повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка, а також відомості про місцезнаходження свого транспортного засобу та пошкодженого майна, контактний телефон та свою адресу. Якщо водій транспортного засобу з поважних причин не мав змоги виконати зазначений обов'язок, він має підтвердити це документально.

Згідно з пп. «г» п. 35.1 ст.35 Закону №1961 для отримання страхового відшкодування потерпілий чи інша особа, яка має право на отримання відшкодування, протягом 30 днів з дня подання повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду подає страховику (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону, - МТСБУ) заяву про страхове відшкодування. У цій заяві має міститися: підпис заявника та дата подання заяви.

Отже, наявність підпису на зазначених документах є вимогою Закону, і керуючись п. 2.1 ст. 2 Закону №1961, положення інших актів законодавства щодо можливості не використання ЕЦП не поширюються на відносини у сфері обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Належно ідентифікувати особу за її підписом можливо лише у разі якщо такий підпис є власноручним або електронним цифровим.